

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Pastuszko

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu T. O.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na 9 czerwca 2024 r.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 lipca 2024 r.,

postanawia:

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

UZASADNIENIE

21 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest wyborczy T. O. nadany 17 czerwca 2024 r. w fińskiej placówce pocztowej. Skarżący podniósł, że – choć dokonał zgodnie z procedurami i w terminie rejestracji w systemie e-wybory – nie był w stanie oddać głosu w wyborach do Parlamentu Europejskiego, ponieważ nie został umieszczony na liście uprawnionych do głosowania w komisji nr 51 mieszczącej się w Ambasadzie RP w Helsinkach. Podkreślił, że z rozmów z konsulem wie, iż w tej komisji wiele osób miało ten sam problem.

Państwowa Komisja Wyborcza oraz Prokurator Generalny wyrazili pogląd, że protest winien być pozostawiony bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest na podstawie art. 243 § 1 w zw. z art. 241 § 2 w zw. z art. 241 § 1 w zw. z art. 336 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, dalej jako: "k.wyb.") należało pozostawić bez dalszego biegu.

Na mocy art. 336 k.wyb. do protestów wyborczych i postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego stosuje się odpowiednio przepisy art. 241-246. Artykuł 241 § 1 k.wyb. stanowi, że protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Natomiast zgodnie z art. 241 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Analiza treści złożonego w niniejszej sprawie protestu wskazuje, że został on dotknięty kilkoma wadami formalnymi, uniemożliwiającymi nadanie mu dalszego biegu.

Przede wszystkim wnoszący protest nie spełnił wymogu złożenia protestu w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą. Państwowa Komisja Wyborcza ogłosiła wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 9 czerwca 2024 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 czerwca 2024 r. (Dz. U. poz. 853). Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów rozpoczął bieg 11 czerwca 2024 r. i upłynął z dniem 18 czerwca 2024 r.

Wprawdzie wnoszący protest nadał przesyłkę obejmującą protest w fińskiej placówce pocztowej dnia 17 czerwca 2024 r., jednak nadanie protestu wyborczego

w innej niż polska placówce operatora pocztowego nie może zostać uznane za równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego w ustawowym terminie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2019 r., I NSW 65/19; postanowienia z 5 grudnia 2023 r., I NSW 822/23). Wnoszący protest nie skorzystał z możliwości złożenia protestu właściwemu terytorialnie konsulowi ani też nie nadał pisma w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, a w rezultacie protest należało potraktować jako złożony w dniu wpływu do Sądu Najwyższego, tj. 21 czerwca 2024 r., a zatem po upływie ustawowego terminu na składanie protestów wyborczych.

Powoduje to konieczność pozostawienia protestu bez dalszego biegu, jako wniesionego z uchybieniem terminu do jego wniesienia.

Niezależnie od powyższego protest złożony w niniejszej sprawie podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu także z uwagi na niewskazanie przez wnoszącego protest pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju (art. 241 § 2 zdanie drugie w zw. z art. 336 k.wyb.) oraz z uwagi na niewskazanie przez wnoszącego protest swojego numer PESEL (art. 126 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 242 § 1 k.wyb. w zw. z art. 336 k.wyb.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 w zw. z art. 241 § 2 w zw. z art. 241 § 1 w zw. z art. 336 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

Grzegorz Pastuszko Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

[SOP]

(r.g.)